

درون

www.ketab.ir

آفتاب

مجموعه بحث‌های اخلاقی

مفتا‌های استاذ محمد علی جاویدانی

عنوان کتاب: دروس «اخلاقیات» - جلد دوم

مؤلف: محمدعلی جاودان

گردآورنده: محمد جواد محمدحسینی

پژوهش و مستندسازی: حسن دلپذیر

ویراستار: مصطفی شاه محمدپور

ناشر: واژه پرداز اندیشه

صفا، مدیر هنری: محمد عباسزاده

صفحه آرا: سید احسان عابدی

نوبت چاپ: اول - تابستان ۱۴۰۲

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۴۷-۸۰-۰

نشانی: قم - مجتمع ناشران - طبقه سوم - واحد ۳۰۴/۱

تلفن پخش برای کتاب فروشی ها: ۰۲۵۳۷۸۴۱۲۴۳

فروش عمده برای سازمان ها: ۰۹۱۲۷۹۷۴۷۵۰

سرشناسه: جاودان، محمدعلی، ۱۳۲۴-

عنوان و نام پدیدآور: دروس: مجموعه بحث‌های اخلاقی/

گفتارهای محمدعلی جاودان: گردآورنده محمد جواد محمدحسینی؛ پژوهش حسن دلپذیر.

ویراستار شاه محمدپور. مشخصات نشر: تهران: ایمان ماندگار، قم: واژه‌پرداز اندیشه، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۲۸۰ ص. شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۹۴۷-۸۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه: ص. ۲۲۹. یادداشت: نمایه. موضوع: جاودان،

محمدعلی، ۱۳۲۴ - - و عظم

موضوع: تفاسیر شیعه - - قرن ۱۴

۲۰th century -- Qur'an -- Shiite hermeneutics

موضوع: اسلام - - مطالب گونه‌گون

Islam -- Miscellanea

شناسه افزوده: موسسه ایمان ماندگار رده بندی کنگره: BP۱۵۳/۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۹۸

شماره کتابشناسی ملی: ۸۹۱۶۵۴۸ اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا تاریخ درخواست: ۱۴۰۱/۰۴/۲۹

کد پیگیری: ۸۹۱۶۰۱

فهرست

مقدمه ۱۳

شخصیت انسان ۱۵

- شخصیت تمام ۱۵
- شخصیت ساز بودن ایمان و عمل صالح ۱۷
- چگونگی ساخت شخصیت انسانی و اهمیت آن ۱۸
- کسب سرمایه از خود برای خود ۱۹
- اصلاح انسان ۲۰
- ماجرای سعدالخیرو خویشاوندی اش با اهل بیت علیهم السلام ۲۰
- حفظ پاکی فطری ۲۱
- سختی با نوجوانان ۲۲
- رابطه ما با خودمان چطور است؟ ۲۳
- آجرهای ساختمان شخصیت انسان ۲۴
- عاقبت به خیری ۲۴
- تحصیل عاقبت به خیری ۲۴
- مواظبت از نماز، عامل عاقبت به خیری ۲۶

تفکر، عزم و اراده ۲۷

- اهمیت فکر و راه دستیابی به فکر منظم ۲۷
- حکایتی در مورد اهمیت فکر کردن ۲۸
- حکایتی دیگر در مورد اهمیت فکر کردن ۲۹
- خواب نباشیم! ۲۹
- عزم و اراده ۳۰
- شاخصه اصلی انسانیت ۳۰
- ذهن و اختیار ۳۰
- اهمیت داشتن اراده قوی و حکایتی در این باب ۳۱
- محاسبه؛ مقدمه ای برای تحصیل اراده ۳۱
- حکایت توصیه آقای سید محمد فشارکی به برادرزاده اش ۳۳
- ساختمان آدمی، اراده و راه تقویت آن ۳۴

باور به زندگی بعد از مرگ ۳۶

- همه چیز جدی است! ۳۶
- لزوم احتیاط در مورد آخرت ۳۷
- عبور از کانال مرگ ۳۸
- تفسیری متفاوت از مرگ ۳۸
- آمادگی برای مرگ ۳۹
- مرگ، خیلی نزدیک است ... ۴۰
- توصیه‌ای برای در امان ماندن از وقایع بعد از مرگ ۴۱
- قیامت و احوال آن ۴۱
- حکومت واقعیت در آخرت ۴۱
- راهکار نجات از احوال روز قیامت ۴۱
- شادمانی در آخرت در گرو حرکت به سمت مقصد حقیقی ۴۲
- شعور، حیات و فرمان برداری؛ ویژگی‌های عالم آخرت ۴۳
- مراتب مختلف بهشت ۴۴
- آیات قرآن و دلایل بهشت ۴۵
- بالاترین ثمره گذشتن از دنیا ۴۵
- ثمرات حیات پاکیزه ۴۷
- باید بهشت را در همین دنیا تجربه کنیم! ۴۸
- نشانه دارا بودن حیات انسانی ۴۹
- برای آدمیت باید زیر بار رنج و زحمت برویم! ۴۹

ایمان ۵۱

- ایمان و آثار آن ۵۱
- ایمان، ولایت، بندگی ۵۱
- ثمرات ایمان قوی ۵۲
- رابطه ایمان و عمل ۵۳
- رابطه ایمان و ولایت ۵۴
- نقش ایمان در تقویت واعظ درونی ۵۵
- چگونگی روشن شدن نور ایمان در قلب مؤمن ۵۷
- حکایت جوانی که نور ایمان در دلش بود ۵۸
- چراغ دل مؤمن ۵۹
- خراب شدن ایمان به واسطه دروغ ۶۰
- عزت مؤمن ۶۱

تقوا؛ ورع ۶۲

- معنا و ثمرات تقوا و پاک دامنی ۶۲
- ثمرات تقوا در توصیه امیر المؤمنین علیه السلام به محمد بن ابی بکر ۶۲
- ورع و اجتهاد ۶۳
- ورع عامل رسیدن به ولایت الهی ۶۵
- خروج از بند شهوات؛ مقدمه کسب بصیرت ۶۶

گناه و آثار آن ۶۷

- مرض گناه ۶۷
- لزوم مراقبت از سرمایه ۶۸
- عاقبت گناه و راهی برای نجات از عاقبت آن ۶۹
- حجاب میان خدا و خلق ۶۹
- شیرینی دروغین گناه ۷۰
- خواص گناه ۷۱
- اثر سریع گناه و تلمات آن ۷۲
- استحقاق عذاب در پی گناه ۷۳
- نجاست گناه و لزوم تطهیر آن ۷۴
- قانون رسیدن به مقامات عالیه ۷۵
- ثمرات ترک گناه ۷۶
- موعظه حضرت خضر به حضرت موسی علیه السلام ۷۸
- چگونگی رسیدن به شادمانی دائمی ۷۸
- ترک گناه عامل تبدیل ترس بزرگ قیامت به شادی ۷۹
- مهلت برای تدارک گناه ۸۰
- چگونگی ترک گناه ۸۱
- قدرت یافتن در برابر گناه ۸۲
- عواملی برای موفقیت در ترک گناه ۸۳
- بلایی که خیالات بر شما می آورد ۸۳

توبه؛ استغفار ۸۶

- توبه کنیم! ۸۶
- حضور در مجالس اهل بیت علیهم السلام، فرصتی برای توبه ۸۷
- چگونه به عید برسیم؟ ۸۷
- شرایط توبه صحیح ۸۸
- شرایط استغفار از نظر امیر المؤمنین علیه السلام ۸۸

- توبه خوب ۸۸
- باید پاک شویم ۸۹
- زندگی سودبخش ۹۰
- مراتب عالی بازگشت به خدا ۹۱
- رهایی از خلقت اولیه ۹۱
- خدا پرستی؛ نه هوا پرستی! ۹۱
- چطور محبوب خدا شویم؟ ۹۲
- دستورالعملی برای دفع وسوسه‌های شیطان ۹۳

صفات نفسانی ۹۴

- اعمال، مقدمه صفات ۹۴
- صدیق شدن ۹۵
- چه کنیم که علاوه بر عملمان، خدا از خودمان راضی باشد؟ ۹۵
- مقبولیت الهی ۹۷
- صفات خوب بهتر رویش گل توحید ۹۷
- مقام ذکر خدا چگونه رسیدن به آن ۹۸
- انقلاب درونی برای رهایی از محسوسات ۹۹
- دل بدون «غل» ۱۰۰
- همت بلند آر ... ۱۰۱
- ادب ۱۰۲
- توبه و اشک و زیارت؛ راه تصفیه ذهن ۸۹
- یادگیری ادب در مجالس اهل بیت علیهم‌السلام ۱۰۳
- ادب پیامبران الهی خصوصاً پیامبر اسلام ۱۰۴
- ثمره ادب ۱۰۴
- حسن خلق؛ راهکار نجات از تنهایی آخرت ۱۰۵

ارتباط با اهل بیت علیهم‌السلام ۱۰۷

- مناجات با امام زمان علیه‌السلام ۱۰۷
- با امامانمان رفیق شویم ۱۰۷
- چگونگی روشن شدن نور امام در قلب مؤمن ۱۰۸
- شرط همراهی همیشگی با امام ۱۱۰
- نزدیکی و حشر و نشر با امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام ۱۱۰
- محاسبه؛ راه همراهی با اهل بیت علیهم‌السلام ۱۱۱
- رسیدن به مقام ولایت ۱۱۲

- نورانیت بهشت به واسطه حضرت زهرا علیها السلام ۱۱۴
- چگونگی به تسلیم کامل در برابر امام برسیم؟ ۱۱۴
- معاشرت با ائمه اطهار ۱۱۵
- حشر با ائمه اطهار علیهم السلام ۱۱۶
- نفس حق ۱۱۶
- گوهر یکدانه ۱۱۷

ارتباط با خانواده ۱۱۹

- ارتباط با پدر و مادر ۱۱۹
- حق پدر و مادر بر فرزند ۱۱۹
- نیکی به پدر و مادر ۱۲۰
- لزوم احسان بر پدر و مادر تحت هر شرایط ۱۲۲
- نگاه به پدر و مادر ۱۲۲
- تراحم حقوق پدر و مادر و زن و بچه ۱۲۳
- ارتباط با همسر ۱۲۳
- اهمیت خانواده ۱۲۳
- ازدواج، طلاق، سازگاری زن و شوهر ۱۲۳
- ارتباط با فرزند ۱۲۸
- اهمیت فرزند صالح ۱۲۸
- حق فرزند بر پدر و مادر ۱۲۸
- مواظبت در تربیت فرزند ۱۲۹
- وظیفه بسیار مهم پدر و مادر در قبال فرزند ۱۳۰
- ارتباط با ارحام و اقوام ۱۳۱
- صلوة رحم ۱۳۱
- دعایی ساده، کوتاه و مفید ۱۳۲

ارتباطات اجتماعی ۱۳۳

- روابط حکومتی ۱۳۳
- رابطه حاکم با مردم ۱۳۳
- خدمت به مردم، راهی برای چند برابر شدن سود تجارت ۱۳۴
- ارتباط با مردم ۱۳۵
- بهترین باقیات صالحات ۱۳۵
- شبیه شدن به مؤمنین یا کفار؟ ۱۳۶
- دوست یابی ۱۳۷

سیرالی الله ۱۳۸

- مقصود نهایی و راه رسیدن بدان ۱۳۸
- دغدغه اولیای خدا ۱۳۹
- ای انسان! خدای خودت را از خودت بیشتر دوست داشته باش ۱۳۹
- لزوم برطرف شدن موانع برای رسیدن به مقامات والا ۱۴۰
- خطبه ممتاز امیرالمؤمنین علی علیه السلام در وصف سالکان ۱۴۱
- ذکر برخی موانع و اهمیت داشتن استاد ۱۴۲
- راه‌های سیرالی الله ۱۴۳
- چگونگی تقرب به خدا و ثمره تقرب ۱۴۴
- ناقله ۱۴۵
- برداشتن موانع سیر ۱۴۶
- حجاب‌هایی از اعمال و اخلاق ... ۱۴۶
- بردوش داشتن حق مردم - موانع رسیدن به مقامات معنوی ۱۴۷
- همت بلند داشته باشیم ۱۴۹

مراقبه ۱۵۰

راه حل نجات از جهنم

مراتب مراقبه ۱۵۱

مراقبات ماه‌های رجب و شعبان ۱۵۲

لزوم استفاده از تمام ظرفیت‌ها برای رسیدن به شادمانی ۱۵۲

روژه ماه رجب ۱۵۲

استفاده از فرصت پیش رو برای آمادگی ورود به ماه رمضان ۱۵۲

صلوات شعبانیه ۱۵۵

شرح فزایه‌هایی از صلوات شعبانیه ۱۵۵

شرح فزای از مناجات شعبانیه ۱۵۷

مراقبات ماه مبارک رمضان ۱۵۸

عید اولیای خدا ۱۵۸

آمادگی برای ورود به ماه رمضان ۱۵۸

بهترین اعمال در ماه رمضان ۱۵۹

درجات روزه ۱۵۹

نیت، تعیین‌کننده قیمت روزه ۱۶۰

یک کار حداقلی برای ماه رمضان ۱۶۰

قدم اول مهمانی ۱۶۱

مقدمه

آنچه تقدیم می‌گردد، نکاتی است که در بین سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۰ از سخنرانی‌های حضرت آیت‌الله جاودان رحمته‌الله استخراج شده است. این کار توسط یکی از ارادتمندان معظم‌له صورت گرفت و پس از تایپ، موضوع‌بندی و ویرایش اولیه در اختیار مؤسسه ایمان ماندگار قرار گرفت. این مطالب ابتدا به رؤیت معظم‌له رسید و پس از آن مؤسسه با همکاری یکی از طلاب فاضل، این مجموعه را مستند به آیات، احادیث و روایات تاریخی کرد و در نهایت پس از ویرایش و تنظیم نهایی، اکنون در اختیار مؤمنین ارجمند قرار گرفته است.

این مجموعه تحت عنوان «دروس» به ۴ بخش تقسیم می‌شود: (۱) تفسیر و توضیح آیاتی از قرآن که بیشتر جنبه اخلاقی دارند؛ (۲) مباحث اخلاقی (شامل احادیث اخلاقی و مطالب حکمت‌آمیز بجز احادیث)؛ (۳) نکات معرفتی، اعتقادی و سیاسی؛ (۴) تاریخ صدر اسلام و ذکر خوبی‌ها از علما.

در مقدمه جلد نخست مجموعه که تحت عنوان «دروس؛ شرح آیات قرآن کریم» سال گذشته منتشر شد، گردآورنده توضیحاتی در مورد سبک نگارش و نحوه تألیف این مجموعه ارائه داده است که خوانندگان گرامی را به همان مطالب ارجاع می‌دهیم و از تکرار آن پرهیز می‌کنیم.

اکنون بخش دوم این مجموعه که شامل مباحث اخلاقی فردی و اجتماعی است، تحت عنوان «دروس؛ گفتارهای اخلاقی» تقدیم مؤمنان ارجمند می‌شود. رویکرد بخش اول و دوم مجموعه «دروس» همانند کتاب حدیث اندرز که سال ۱۳۹۷ منتشر شد، مباحث اخلاقی معظم‌له است.

از تمامی کسانی که ما را در تهیه این مجموعه یاری کردند، کمال تشکر را داریم و از خداوند متعال سلامتی، عزت و طول عمر آیت‌الله جاودان را خواستاریم. امید داریم که این کوشش ناچیز مورد رضایت حضرت ولی‌الله الاعظم علیه‌السلام قرار بگیرد.